

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра інформаційних систем і технологій

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан факультету інформаційних технологій
“ ” О.Т. Глазунова
“ ” 2023 р.
“СХВАЛЕНО”
на засіданні кафедри інформаційних
систем і технологій
Протокол № 10 від “ 16 ” 09 2023 р.
Завідувач кафедри
М.З. Швиденко
“РОЗГЛЯНУТО”
Гарант ОП «Інженерія програмного забезпечення»
Гарант ОП
Б.Л. Голуб

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ
ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ (Частина 1)**

Спеціальність 121 «Інженерія програмного забезпечення»
Факультет інформаційних технологій
Розробник: Волошина Т.В., к.п.н., доцент
Корольчук В.І., доктор філософії, доцент кафедри

Київ – 2023 р.

1. Опис навчальної технологічної практики

Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	
Галузь знань	12 – Інформаційні технології
Ступінь освіти	Бакалавр
Спеціальність	121 «Інженерія програмного забезпечення»
Характеристика навчальної практики	
Загальна кількість годин	150
Кількість кредитів ECTS	5
Кількість змістових модулів	4
Форма контролю	залік (II семестр)
Показники навчальної практики з дисципліни для денної форм навчання	
Форма навчання	денна
Рік підготовки	1
Семестр	2
Кількість тижневих аудиторних годин	15
Кількість тижнів	6

2. Мета та задача проведення практики

Практика студентів університету є невід’ємною складовою освітньо-професійної програми підготовки фахівців. Вона спрямована на закріплення теоретичних знань, отриманих студентами за час навчання, набуття і удосконалення практичних умінь і навичок при підготовці студентів за спеціальністю 121 «Інженерія програмного забезпечення», а також збору фактичного матеріалу для виконання досліджень з метою успішного здійснення фахової організації, використання інформаційних технологій в практичній діяльності, а також набуття студентами практичних навичок та умінь у програмуванні, розробці програмного забезпечення..

В результаті проходження навчальної практики студент повинен *знати*:

- характеристики та переваги хмарних обчислень, концепції хмарних обчислень; поширені моделі хмарних сервісів (IaaS, PaaS, SaaS) і моделі розгортання (Public, Private, Hybrid), основні постачальники хмарних послуг – IBM Cloud, Amazon Web Services (AWS), Alibaba Cloud, Microsoft Azure, Google Cloud Platform тощо;
- типи та мотиви кібератак, суб’єкти та об’єкти кібератак кожного типу, щоб розширити свої знання про поточні загрози організаціям та окремим особам, знати ключові інструменти безпеки; основні методи захисту систем і мережевої інфраструктури;
- найновіші тренди у веброзробці, різниця між client-side та server-side розробкою, середовища розробки, особливості CSS та HTML;
- автоматизація простих завдань, робочих процесів з використанням макросів Microsoft Excel;
- особливості роботи з масивами даних, можливості кожного з структур даних для розв’язання специфічних професійно-орієнтованих задач.

вміти:

- здійснювати добір та аналіз хмарних платформ;
- аналізувати та відстежувати потенційні загрози та атаки, розробляти та впроваджувати рішення безпеки для великих або малих організацій;
- розібратися у вебпрограмуванні та навчитися базово кодити;
- навчатись створювати макроси для автоматизації повторюваних дій і розширення функціональності Microsoft Excel;

- реалізовувати алгоритмічні завдання, такі як обчислення математичних формул;
- здійснювати маніпуляції з масивами даних;
- розв’язувати задачі з обробки рядків, з використанням умовних операторів та циклів.
- створювати функції для виконання конкретних завдань та їх інтеграція в програму;
- використовувати масиви, списки, черни, стеки та інші структури даних для розв’язання специфічних задач.

Навчальна дисципліна забезпечує формування наступних компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК): здатність розв’язувати складні задачі і проблеми інженерії програмного забезпечення, що передбачає проведення досліджень з елементами наукової новизни та/або здійснення інновацій в умовах невизначеності вимог.

Загальні:

- K01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- K02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- K03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- K05. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- K06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- K07. Здатність працювати в команді.
- K08. Здатність діяти на основі етичних міркувань.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

- K13. Здатність ідентифікувати, класифікувати та формулювати вимоги до програмного забезпечення.
- K14. Здатність брати участь у проєктуванні програмного забезпечення, включаючи проведення моделювання (формальний опис) його структури, поведінки та процесів функціонування.
- K15. Здатність розробляти архітектури, модулі та компоненти програмних систем.
- K16. Здатність формулювати та забезпечувати вимоги щодо якості програмного забезпечення у відповідності з вимогами замовника, технічним завданням та стандартами.
- K17. Здатність дотримуватися специфікацій, стандартів, правил і рекомендацій в професійній галузі при реалізації процесів життєвого циклу.
- K20. Здатність застосовувати фундаментальні і міждисциплінарні знання для успішного розв’язання завдань інженерії програмного забезпечення.
- K22. Здатність накопичувати, обробляти та систематизувати професійні знання щодо створення і супроводження програмного забезпечення та визнання важливості навчання протягом всього життя.
- K26. Здатність до алгоритмічного та логічного мислення.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен показати певні програмні результати, а саме:

- ПР01. Аналізувати, цілеспрямовано шукати і вибирати необхідні для вирішення професійних завдань інформаційно-довідникові ресурси і знання з урахуванням сучасних досягнень науки і техніки, у тому числі, у природоохоронній галузі.
- ПР02. Знати кодекс професійної етики, розуміти соціальну значимість та культурні аспекти інженерії програмного забезпечення і дотримуватись їх в професійній діяльності.
- ПР03. Знати основні процеси, фази та ітерації життєвого циклу програмного забезпечення.
- ПР08. Вміти розробляти людино-машинний інтерфейс.

ПР09. Знати та вміти використовувати методи та засоби збору, формулювання та аналізу вимог до програмного забезпечення.

ПР16. Мати навички командної розробки, погодження, оформлення і випуску всіх видів програмної документації.

ПР17. Вміти застосовувати методи компонентної розробки програмного забезпечення.

ПР18. Знати та вміти застосовувати інформаційні технології обробки, зберігання та передачі даних, у тому числі, з врахуванням особливостей природоохоронної галузі.

ПР20. Знати підходи щодо оцінки та забезпечення якості програмного забезпечення.

ПР23. Вміти документувати та презентувати результати розробки програмного забезпечення.

3. Програма та структура навчальної практики

Умови та завдання практики

Практика проводиться протягом шістьох тижнів в змішаному форматі та складається з двох частин:

- перша частина присвячена закріпленню знань з дисципліни «Інформаційні технології» (три тижні),
- друга частина присвячена закріпленню знань з дисципліни «Програмування» (три тижні).

Перед початком проводиться загальний інструктаж та інструктаж з техніки безпеки.

– *Індивідуальні завдання* (перший-другий тиждень) видаються в перший день роботи і виконуються студентами індивідуально. Студенти детальніше знайомляться з хмарними системами та технологіями, базовим функціоналом хмарних платформ, технологіями для захисту даних, та бізнесу, а також особливостями кібербезпеки під час війни, найновішими трендами у веброботці, різниця між client-side та server-side розробкою, середовищами розробки, особливостями CSS та HTML; автоматизацією простих завдань, робочих процесів з використанням макросів Microsoft Excel.

Третій тиждень заплановано для виконання колективного проєкту. Для реалізації колективного проєкту студенти об'єднуються у команди, організують середовище для співпраці на базі Microsoft Teams для гібридної роботи, у якому плануватимуть виконання проєкту, організуюватимуть онлайн-зустрічі за необхідності, розподіл завдань, та колективно працюватимуть над виконанням поставленого завдання.

Четвертий та п'ятий тижні присвячені знайомству з розробкою програмного забезпечення, методами та рішеннями для їх реалізації. Студенти мають змогу більш детально і в більших об'ємах розв'язувати та вирішувати проблеми та задачі сучасного програмування, які зможуть використовувати в майбутній професійній діяльності. Освоїти необхідні в професійній діяльності навички роботи з системами контролю версій.

Завдання з колективної розробки програмного продукту заплановано для виконання на шостий тиждень практики. Для реалізації колективного проєкту студенти об'єднуються у команди, для освоєння навичок роботи в професійних командах

По закінченні практики студенти подають звіт про роботу у відповідності до одержаних індивідуальних завдань та звітують про результати реалізації колективного проєкту в електронному навчальному курсі. Зі студентами проводиться співбесіда з основних питань програми практики. При оцінці роботи враховуються відношення студента до роботи, її якість, об'єм, якість виконання індивідуальних завдань, колективного проєкту та відповідно оформлення звіту, відповіді на запитання. За результатами співбесіди виставляється підсумкова оцінка. Крім того здійснюється рефлексія результатів та діяльності по виконанню завдань практики загалом.

4. Теми занять навчальної практики

№	Тема	Кількість годин
1	Основні питання щодо організації навчальної практики	5
2	Поняття хмарних систем та технологій	5
3	Базовий функціонал хмарних платформ на прикладі Amazon Web Services	10
4	Інформаційна та кібернетична безпека в сучасних умовах	10
5	Кіберзахист під час війни: як убезпечити себе та свій бізнес від кібератак	10
6	Основи веброзробки	10
7	Автоматизація робочих процесів з використанням макросів Microsoft Excel	10
9	Колективна робота	25
10	Основи програмування на C	10
11	Базовий функціонал фреймворків для розробки на C	10
12	Сервіси контролю версій	10
13	Автоматизація робочих процесів	10
14	Колективна розробка	25

5. Самостійна робота

Проходження онлайн курсів

№	Платформа	Назва курсу	Посилання
Тема 1. Хмарні обчислення			
1	edx	Introduction to Cloud Computing	http://surl.li/bzzqo
2	Coursera	Cloud Computing Basics (Cloud 101)	http://surl.li/bzyuy
3	Coursera	AWS Fundamentals	http://surl.li/bzyxb
Тема 2. Інформаційна та кібернетична безпека			
4	Coursera	Introduction to Cybersecurity Tools & Cyber Attacks	https://cutt.ly/QHTc1B9
5	edx	Cybersecurity Fundamentals	https://cutt.ly/IHTcVug
Тема 3. Основи веброзробки			
6	Prometheus	Основи Web UI розробки 2022	https://cutt.ly/oHTvfbk

Тема 4. Макроси в Microsoft Excel			
7	Udemy	Master Microsoft Excel Macros and Excel VBA	https://ua.udemy.com/course/master-microsoft-excel-macros-and-vba-with-5-simple-projects/
Тема 5. Система контролю версій			
8	Coursera	Introduction to Git and GitHub	http://surl.li/hcntd

6. Методи навчання

При викладанні навчальної практики з дисципліни використовуються такі методи навчання: проблемне навчання; проєктне навчання (індивідуальне, групове) та онлайн навчання

7. Форми контролю

Систематичний контроль за роботою студентів і якістю засвоєння ними поточного навчального матеріалу:

- робота над індивідуальними завданнями;
- вивчення пропонованих онлайн курсів;
- оформлення звіту про проходження навчальної практики.

8. Розподіл балів, які отримують студенти

Критерії оцінки виконання навчальних завдань є одним з основних способів перевірки знань, умінь і навичок студентів з навчальної практики з дисципліни «Інформаційні технології». При оцінці завдань за основу слід брати повноту і правильність їх виконання. Необхідно враховувати такі вміння і навички студентів:

- диференціювати, інтегрувати та уніфікувати отримані знання;
- викладати матеріал логічно та послідовно;
- користуватися додатковою літературою та ресурсами.

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	Екзамен	Залік
90-100	Відмінно	зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

9. Методичне забезпечення

Електронний навчальний курс на платформі Moodle вміщує повне методичне забезпечення включаючи: теоретичний матеріал, презентації, методичні рекомендації, глосарій термінів, додаткові онлайн курси на платформах Prometheus, Edx, Coursera тощо.

10. Рекомендована література

Інтернет ресурси

1. Навчальна практика з інформаційних технологій.
<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1406>
2. Навчальна практика з програмування.
<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=301>
3. Microsoft Azure Fundamentals: Describe core Azure concepts.
<https://docs.microsoft.com/en-us/learn/paths/az-900-describe-cloud-concepts/>
4. Find the hands-on tutorials for your AWS needs. <https://cutt.ly/sHTImkC>
5. Microsoft Imagine Academy. <https://imagineacademy.microsoft.com/?whr=default>
6. Microsoft Office - допомога та навчання. <https://support.microsoft.com/uk-ua/office>
7. Довідка Google. <https://support.google.com/?hl=uk>
8. Навчальна платформа Coursera. <https://www.coursera.org/>
9. Навчальна платформа edx. <https://enterprise.edx.org/nuolesou>
10. Навчальна платформа Prometheus <https://prometheus.org.ua/>
11. Microsoft Learn. <https://docs.microsoft.com/uk-ua/learn/>
12. Технічна документація Microsoft <https://docs.microsoft.com/uk-ua/>